

Ontketen de energie op digitalisering, ICT en technologie om gehandicaptenzorg te transformeren!

Afgelopen dinsdag 12 juni kwamen meer dan 50 bestuurders en strategisch adviseurs bij elkaar in molen de Ster in Utrecht. De bijeenkomst in de oude houtzagerij stond in het teken van ICT en informatievraagstukken, waarbij de ambities van de VGN rondom deze vraagstukken werden gepresenteerd. De ledenbijeenkomst was georganiseerd door de VGN en werd door Annemarie van Campen gemodereerd.

De bijeenkomst werd afgetrapt met twee aansprekende video's van [Niels Schuddeboom](#) en [Tim Kroesbergen](#). De secretaris-generaal van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport Erik Gerritsen had een speciale videoboodschap opgenomen voor de bijeenkomst. In zijn verhaal sprak Erik Gerritsen over het rapport '[De juiste zorg op de juiste plek](#)' waarin het gemeenschappelijke punt voor de zorg op de horizon wordt gezet. Erik Gerritsen sprak lovend over de energie die er in de gehandicaptensector is. Zo haalde hij de [VG hackaton](#) aan en de betrokkenheid van bestuurders die opvalt. Het ministerie van VWS zet zich in om de positieve energie die aanwezig is te ontketenen om de zorg te transformeren. Er zijn verschillende regelingen beschikbaar zoals de *health deals*, *health impact bonds* of *seed capital regelingen* om het klimaat te verbeteren waarin technologie, ICT en eHealth kan floreren. Een belangrijke voorwaarde voor een goed klimaat, zo vertelde Erik Gerritsen, is vruchtbare grond, waarin het gaat om standaarden, interoperabiliteit, betrouwbaarheid en veiligheid waar het gegevensuitwisseling betreft. Als deze vruchtbare grond niet goed geregeld is dan komt er ook geen goed klimaat. Het [Informatieberaad Zorg](#), waarin de VGN een gewaardeerd lid is, probeert gezamenlijk met alle partners in de zorg afspraken te maken. Tot slot motiveerde Erik Gerritsen de deelnemers om de positieve energie te ontketenen, veel initiatieven te nemen en groot te denken maar kleine stappen te nemen om met elkaar de juiste zorg op de juiste plek te krijgen.

[Erik Kuik](#), bestuurder bij de VGN, afgevaardigde voor de VGN bij het Informatieberaad Zorg en voorzitter van de Raad van Bestuur van Zorggroep Alliade was de tweede spreker. In zijn presentatie benadrukte Erik Kuik de ontwikkelingen die spelen in de zorg. Zo wordt technologie een belangrijk onderdeel van het dagelijks leven, krijgen zorgprofessionals te maken met veel ICT tijdens het dagelijkse werk, gaan domotica en eHealth een grote rol spelen in het zorgproces maar neemt de wet- en regelgeving toe, denk hierbij aan de AVG-wetgeving. Erik Kuik sprak ook over de rol die de VGN speelt in het Informatieberaad Zorg en dat dit beraad een goede mogelijkheid biedt om de gemeenschappelijkheid op te zoeken rondom al deze ontwikkelingen. Maar ook de VGN zelf heeft ambities als het gaat om deze informatievoorzieningsvraagstukken. De administratieve processen moeten vergemakkelijkt worden, denk hierbij aan het iSociaal Domein en de iStandaarden. Technologische toepassingen moeten breder worden ingezet om betere cliëntenzorg te bieden maar ook de uitwisseling van zorginformatie moet vereenvoudigd worden binnen het elektronisch cliëntendossier (ECD) en met andere zorgverleners. Denk hierbij aan het realiseren van de vruchtbare aarde waar Erik Gerritsen in zijn videoboodschap over sprak.

Annemarie van Campen, dagvoorzitter van de bijeenkomst leidde de discussie die volgde na de boodschap van Erik Gerritsen en Erik Kuik. Er was veel sympathie voor de videoboodschap die Erik Gerritsen speciaal voor de bijeenkomst had gemaakt. Deelnemers gaven aan dat het beeld is dat er veel energie wordt gestoken in het op orde krijgen van de kantoorautomatisering terwijl er gekeken moet worden naar de bredere ICT en digitalisering in het zorgproces. Een belangrijke observatie was

de emanciperende werking die ICT-toepassingen kunnen hebben op cliënten. Voorbeelden hiervan zijn de verhalen van Niels Schuddeboom en Tim Kroesbergen. Er moet worden gekeken naar hoe dit kan werken voor de gehele cliëntenpopulatie. Wat wil de cliënt zelf rondom digitalisering? Wat is de rol van de organisatie als een cliënt consumentenapplicaties naar binnen brengt? Daarnaast spelen er bij organisaties ook interne discussies hoe hiermee om te gaan. Locked-in door leveranciers werd besproken en als belangrijk knelpunt gezien. Maar ook vraagstukken rondom de identificatie en authenticatie van zorgprofessionals in de eigen organisatie. Hoe kan je dit afdoende inregelen? Kijk je naar de AVG-wetgeving of kaan je andere keuzen? De discussies leidde tot een oproep om onderling meer casussen en ervaringen te delen om elkaar te ondersteunen in het verbeteren van de zorg omdat de vraagstukken de organisaties overstijgen.

Voor de pauze nam Han Huizinga, senior-beleidsmedewerker van de VGN, de deelnemers mee in de [verkenning en analyse](#) die de VGN in de eerste helft van 2018 heeft uitgevoerd. De resultaten die tijdens het traject 'Digitaal Onbeperkt' zijn opgehaald werden doorgenomen. Het doel van de verkenning en analyse is het informeren van het bestuur van de VGN over de te nemen stappen op ICT-vraagstukken die in de sector belemmerend zijn om effectieve en efficiënte zorg te kunnen bieden aan cliënten. Gedurende het traject heeft het VGN bureau veel nieuwe inzichten opgehaald rondom ICT doormiddel van [vragenlijsten](#) en gesprekken met zorgprofessionals door heel het land. De verdiepende gesprekken op vijf locaties in Nederland gaven een eenduidig beeld van de problematiek die wordt ervaren als het gaat om ICT en informatievraagstukken. Knelpunten rondom de on- en mogelijkheden van elektronische cliënten dossiers (ECD's) en uitwisseling met het huisartseninformatiesysteem (HIS), het ontbreken van standaardisatie van begrippen en schaduwadministratieprocessen die worden opgetuigd geven een beeld van urgentie. Maar ook de positieve mogelijkheden die elektronische toedienregistratie (eTDR) kan brengen aan het medicatieproces werden genoemd, veel organisaties zijn al bezig met pilots. Daarnaast zijn er ontwikkelingen gaande richting de persoonlijke gezondheidsomgevingen (PGO's) voor cliënten zodat zij de beschikking hebben over hun eigen gegevens. Het VGN bureau heeft vijf aanbevelingen geformuleerd die in het rapport '*DOING! – Digitaal Onbeperkt, Informatievoorzieningsverbeteringen Nederlandse Gehandicaptenzorg*' op 5 juli 2018 worden besproken in het VGN-bestuur.

De uitkomsten van het traject Digitaal onbeperkt krijgen bijval vanuit de deelnemers. De aanbevelingen zijn goede punten en zijn overzichtelijk in vooruit redenerende ordening geplaatst. Deelnemers geven aan dat er ook een netwerk moet komen met cliënten en/of zijn/haar netwerk om ook de digitale behoeften van deze groep mee te nemen. Een ander belangrijk punt is dat de actualisatie van het pakket van eisen voor het ECD niet generiek moet zijn en strakkere eisen moet stellen. Hierbij wordt aangegeven dat niet alleen gezocht moet worden in klassieke modellen maar ook naar transformationele modellen van een ECD-inrichting, denk bijvoorbeeld aan modulaire opbouw van pakketten. Maar wat mogen de ambities ons kosten? Er lijkt een bereidheid onder de leden te zijn om te investeren in het plan. Over de manier waarop deze investering zijn beslag moet krijgen is nog geen duidelijkheid. Het omhoog brengen van de contributiegelden is bespreekbaar maar ook andere modellen moeten bekeken worden. Het gesprek dat we met elkaar kunnen hebben moeten we in de sector vasthouden en elkaar ook meenemen en ondersteunen.

Na de pauze sprak Sergej van Middendorp, projectleider van [Stichting Koppeltaal](#), over de mogelijkheden om systemen met elkaar te laten koppelen. Bekijk [hier](#) de video om meer te weten te

komen over Stichting Koppeltaal. Stichting Koppeltaal heeft in de GGZ-sector succes geboekt met het verbinden van systemen om cliënten en zorgverleners los te maken van de silo's van systemen. Doormiddel van een integratie- en informatiestandaard gebaseerd op HL7-FHIR is het mogelijk om real-time modulaire koppelingen mogelijk te maken tussen applicaties, systemen en platforms. Hierdoor is de juiste informatie op het juiste moment bij de juiste persoon voor optimale zorg.

Als laatste spreker van de avond sprak Mark Elstgeest, programmamanager van [MedMij](#). Bekijk [hier](#) de video om meer te weten te komen over MedMij. MedMij wil dat in 2020 iedereen die dat wil kan beschikken over een persoonlijk gezondheidsomgeving (PGO) gevuld met relevante gezondheidsgegevens. Een PGO, volgens MedMij, is een levenslang hulpmiddel om gezondheidsgegevens (inclusief zelfmetingen) op één plek te verzamelen, beheren en delen, zodat iemand meer regie kan nemen op de eigen gezondheid. Dit moet rust, vertrouwen en inzicht geven. Alhoewel MedMij zelf geen PGO's maken geven ze wel belangrijke spelregels mee aan leveranciers. Afspraken moeten worden gemaakt, standaarden moeten worden meegegeven en er moet worden nagedacht over de financiering van PGO's. MedMij heeft de kerntaak om de digitale uitwisseling van gezondheidsgegevens tussen inwoners van Nederland en hun zorgverleners mogelijk te maken en te stimuleren. Daarnaast moet het vertrouwen worden gecreëerd dat deze uitwisseling op een veilige, gebruikersvriendelijke, toekomstvaste en betaalbare manier gebeurt.

De twee thematische sprekers gaven sprekende voorbeelden die het verhaal van de bijeenkomst rond maakte. Deelnemers waren enthousiast over Stichting Koppeltaal en gaven aan dat een vergelijkbaar initiatief onderzocht moest worden voor de gehandicaptensector. Een van de ideeën is dat het bestuur van de VGN met het bestuur van Stichting Koppeltaal gaat praten. Rondom de PGO's bestaan er nog veel vragen rondom het toegankelijk maken voor iedereen. Digitale emancipatie is belangrijk, de cliënten in onze sector hebben zoals elk ander burger cliëntenrechten waarin dit besloten ligt. Toch kan implementatie in de sector grote vragen oproepen en voor problemen kunnen zorgen. Daarnaast bestaan er vragen rondom het financieringsstuk van PGO's.

Deelnemers verlieten de bijeenkomst met nieuwe inzichten en kansen maar ook de inzet van de VGN waarbij geldt dat de ambitie van de VGN zo hoog is als de ambitie van haar leden. De aanbevelingen kunnen in hun kleinheid zorgen voor grote veranderingen in de sector. Het werd steeds duidelijker dat het vraagstuk van digitalisering in de zorg veel verder gaat en dat de VGN verbinding en legitimiteit moet zoeken met andere bestuurlijke adviescommissies omdat veel thema's met elkaar samenhangen. Tenslotte moet de verbinding met cliënten en/of zijn/haar netwerk en zorgprofessionals blijven bestaan en worden meegenomen. De ledenbijeenkomst eindigde met veel nieuwe inzichten maar bevestigde dat de sector digitalisering op de agenda heeft staan.